

Bilirki?i Raporunun Mahkeme Karar?n?n Kesinle?mesiyle Kesin Delil Niteli?i Kazanmas?n? De?erlendiren Anayasa Mahkemesi Karar? Yay?nland?

19 Kas 2020

Anayasa Mahkemesi, yarg? sürecinde itiraz edilmeyen bilirki?i raporuna sonradan aç?lan ek davada itiraz edildi?i ve bu itiraz?n istinaf mahkemesi taraf?ndan yerinde görüldü?ü ba?vuruyu de?erlendirdi. Bilirki?i raporunun ilk davada kazanm?? oldu?u kesin delil niteli?inin göz ard? edilmesi sebebiyle ba?vurucunun mülkiyet hakk?n?n ihlal edildi?ine karar verdi.

Davaya konu olayda,

- 1986 y?l?nda ba?vurucunun arsa niteli?indeki ta??nmaz?n?n bir k?sm?na idarece kamula?t?rma yap?lmaks?z?n veya irtifak hakk? tesis edilmeksizin el at?lm?? ve enerji nakil hatt? geçirilmi?tir.
- Ba?vurucu 3 A?ustos 2012 tarihinde idare aleyhine kamula?t?rmas?z el atma nedeniyle k?smi dava açm??t?r ve ?slah hakk? sakl? olmak üzere 1 TL ödenmesini talep etmi?tir.
- Aç?lan k?smi davada mahkemece 11 Aral?k 2012 tarihinde bilirki?ilerle yap?lan ke?if sonucu haz?rlanan raporda öncelikle emsal al?nmas? gereken sat?? bedeli tespit edilmeye çal???lm??t?r. Bilirki?i raporunda özetle, irtifak nedeniyle ta??nmaz de?erinin %57,19 oran?nda azald??? fakat yerle?ik Yarg?tay içtihatlar? uyar?nca arsa vasf?ndaki ta??nmazlar için de?er dü?üklü?ü oran?n?n en fazla %50 olabilece?i de dikkate al?nd???nda irtifak bedelinin 257.693 TL oldu?u belirtilmi?tir.
- Ba?vurucu 12 ?ubat 2013 tarihli dilekçesiyle dava de?erini 220.000 TL olarak ?slah etmi?tir. Mahkeme de bilirki?i raporunu hükme esas alarak ve taleple ba?l? kalarak 220.000 TL tutar?nda maddi tazminat?n idareden al?narak ba?vurucuya ödenmesine karar vermi?tir. Karar idare taraf?ndan temyiz edilmi? ve Yarg?tay 5. Hukuk dairesi taraf?ndan, gerekçe bölümünde kabul edilen tazminat?n aç?kça belirtilmemesi ve maktu vekalet ücretine hükmedilmemesi gerekçeleriyle bozulmu?tur. Bilirki?i raporu ve irtifak de?erinin belirlenmesinde ise bir kanuna ayk?r?l?k veya isabetsizlik olmad??? belirtilmi?tir. Yerel mahkeme bozma karar?na uyarak tekrar karar vermi?tir. Karar idarece tekrar temyiz edilmi? olsa da bilirki?i raporuna temyiz sürecinde de?inilmemi? ve karar bu yönde kesinle?mi?tir.
- Ba?vurucu, taleple ba?l? kal?narak 220.000 TL'ye hükmedildi?i ve yarg?lama esnas?nda al?nan bilirki?i raporunda tazminat miktar?n?n 257.693 TL olarak hesapland??? gerekçesiyle 37.693 TL'nin yasal faiziyle birlikte ödenmesi için ek dava açm??t?r. Yerel mahkeme, bu davan?n ilk davan?n devam? niteli?inde oldu?undan bahisle davan?n kabulüne karar vermi?tir.
- ?dare taraf?ndan karara kar?? istinaf kanun yoluna ba?vurulmu?tur. ?stinaf dilekçesinde bilirki?i raporunda yap?lan de?erlendirmelerin yerinde olmad??? ve hesaplar?n hatal? oldu?u ileri sürülmü?tür.
- ?stinaf mahkemesi, bilirki?i raporunun somut olay?n özelliklerine göre kesin delil niteli?i kazanmad???, takdiri delil niteli?indeki bilirki?i raporuyla ilgili istinaf itirazlar?n?n de?erlendirilebilece?i sonucuna varm??t?r. Yap?lan de?erlendirme sonucunda istinaf mahkemesi, ilk davada al?nan bilirki?i raporunun hatal? oldu?u kanaatine varm?? ve ba?vurunun kabulü ile ek davan?n reddine karar vermi?tir. Bu karar üzerine ba?vurucu bireysel ba?vuruda bulunmu?tur.

Anayasa Mahkemesi, karar?nda, bilirki?i raporuna daval? idarenin ne ilk davada ne de ek davadaki cevap dilekçesinde itiraz etmemi? oldu?unu, bu itirazlar?n yaln?zca istinaf dilekçesinde dile getirildi?ini vurgulam?? ve bu noktada art?k yarg?sal denetimden geçip, Yarg?tay Hukuk Genel Kurulu karar?na göre de ba?lay?c? hale gelmi? olan raporun daha önceden ileri sürülmeyen itirazlarla tart???labilir k?l?nmas?n?n hukuka uygun olmad???n? belirtmi?tir. Bu durumda ba?vurucunun herhangi bir kusuru olmaks?z?n açt??? davan?n reddedilmesine ve sonuç itibar?yla idarenin kendi kusurundan yararlanmas?na yol aç?ld??? bu uygulaman?n hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkeleriyle ba?da?mad??? ve yarg?lama usulünde öngörülen güvencelerin sa?lanmad???.

gerekçesiyle Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar verilmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin 16 Ekim 2020 tarih ve 31276 sayılı kararının tam metnine bu [bağlantı](#)dan ulaşabilirsiniz.

İLGİLİ ÇALIŞMA ALANLARI

- [Kurumsal ve Ticari Davalar](#)

Related Attorneys

- [DR. E. SEYFİ MOROĞLU, LL.M.](#)
- [SEVİ ŞLAMAGEÇ](#)